

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

V E N D I M

Nr. 27, Datë 14 / 12 / 2012

Mbështetur në nenin 32, pika 1, germa a) dhe nenin 33 të Ligjit Nr. 10021/2010 "Për mbrojtjen nga diskriminimi", Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka shqyrtuar ankesën e bërë nga Ambasada PINK/LGBT PRO Shqipëri me Nr. Regjistri 39, datë 08.11.2012, kundër autorëve të librit "Mjekësia Ligjore", z. _____ i dhe z. _____ i, në të cilën pretendohet se tekstet universitare diskriminojnë dhe paragjykojnë hapur komunitetin LGBT në Shqipëri.

Sipas ankesës së sipërpërmendur, diskriminimi i komunitetit LGBT konsiston sepse në tekstin e librit "Mjekësia Ligjore", me autorë: Prof.Dr. _____ i dhe Prof.Dr. _____ përdoren terma dhe informacione diskriminuese, jo shkencore dhe fyese për komunitetin LGBT, si dhe studentët e Fakulteteve të Mjekësisë dhe Drejtësisë të Universitetit të Tiranës po marrin njohuri të gabuara të cilat do të ndikojnë në formimin e tyre si mjekë dhe juristë të ardhshëm.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", Komisioneri për mbrojtjen nga diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën Nr. 441 prot, datë 09.11.2012 u njoftuan subjektet ndaj të cilëve është bërë ankesë duke vënë në dijeni palët për fillimin e procedurave të shqyrtimit të ankesës.
- Me shkresën Nr. 446 prot, datë 13.11.2012 subjekteve kundër të cilëve është bërë ankesa ju kërkua që të paraqesin parashtime me shkrim në përgjigje të ankesës së bërë.
- Me shkresën Nr. 1495/4 prot, datë 19.11.2012, Fakulteti i Drejtësisë i është drejtuar Komisionerit me informacionin e kërkuar në të cilën sqarohet se: "lënda Mjekësi Ligjore për shkak të specifikës së natyrës mjekësore të saj ofrohet nga Departamenti i Mjekësisë Ligjore pranë Fakultetit të Mjekësisë. Po kështu dhe programi mësimor i kësaj lënde detyrimisht vjen i miratuar prej këtij fakulteti". Për verifikimin e pretendimeve të bëra në ankesë, Fakulteti i Drejtësisë i është drejtuar autorit të librit, Prof. _____ ë të cilën i ka kërkuar informacion për këtë çështje. Më shkresën Nr. 1495/2, datë 14.11.2012, Prof.Dr.S _____ nfirmmon se: është e vërtetë që teksti i sipërcituar në faqet 140-141

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

përmban koncepte aktualisht jo të pranueshme nga Organizata Botërore e Shëndetësisë mbi përdorimin e termit perversion seksual.

Për të vërtetuar pretendimet e ankesës zyra e Komisionerit bëri verifikimet e tekstit “Mjekësia Ligjore”. Në analizën e tekstit mësimor “Mjekësia Ligjore”, Tiranë 2007 me autor Prof.Dr. [] , si dhe tekstit “Mjekësia Ligjore” botuar nga shtëpia botuese “Arbëria” me autorë Prof. [] dhe Prof.Dr [] me ISBN: 999 27-796-9-1 ribotim i viteve të fundit, Komisioneri,

KONSTATON:

Në tekstin mësimor “Mjekësia Ligjore” Tiranë 2007 në faqe 140 shkruhet:

“Perversionet seksuale janë shmangie nga norma të motivit seksual si pasojë e patologjive organike dhe çrregullimeve psikike dhe psikologjike të një individi të caktuar. Individët që vuajnë nga këto çrregullime janë të prirur të kryejnë krime seksuale apo vepra penale kundër moralit dhe dinjitetit, përmes sjelljeve dhe veprimeve të padenja në shoqëri. Disa nga llojet e perversioneve seksuale që hasen më shpesh në praktikë janë: Homoseksualizmi, fetishizmi, eksibicionizmi, sadizmi dhe mazoshizmi, skoptofilia, zoofilia dhe nekrofilia.

Në tekstin “Mjekësia Ligjore” të shtëpisë botuese “Arbëria” në faqe 141 shkruhet:

“Perversionet seksuale janë shmangie nga norma e instiktit seksual..... Disa nga perversionet seksuale që hasen më shpesh janë: a) Homoseksualizmi është prirja për epsh seksual me persona të të njëjtit seks. Pederastia parashikohet si krim nga Kodi penal dhe qëndron në kryerjen e bashkimit seksual ndërmjet.....

Mbështetur në detyrimet ligjore të parashikuara në nenin 3 të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë në të cilën shteti merr masa për mbrojtjen e dinjitetit të njeriut dhe respektimin e lirive dhe të drejtave të tij, nenit 14 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, Ligjin nr. 10021, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, si dhe Rekomandimit CM/Rec(2010)5 paragrafi 32 të Këshillit të Ministrave për shtetet anëtare lidhur me masat për të luftuar diskriminimin për shkak të orientimit seksual ose identitetit gjinor, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi synon respektimin me rigorozitet të parimit të barazisë përpara ligjit, barazi të shanseve dhe mundësive për të ushtruar të drejtat dhe liritë, si dhe zbatimin e efektshëm të politikave antidiskriminuese, sidomos për sa i përket komunitetit LGBT, në Shqipëri.

Në analizimin e teksteve në fjalë në të cilën autorët në parathënie të ribotimit shkruajnë se: “kanë bërë përpjekje për një azhurnim të kësaj disipline me legjislacionin e ri të 10 viteve të fundit në vendin tonë”, nuk kanë pasur parasysh dy fakte të rëndësishme. Së pari, homoseksualizmi është dekriminalizuar që nga viti 2001 me ligjin nr.8733, datë 24.01.2001, dhe së dyti, që prej vitit 1990

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Organizata Botërore e Shëndetësisë e ka hequr homoseksualitetin nga Klasifikimi Ndërkombëtar i Statistikave të Sëmundjeve dhe Problemeve lidhur me shëndetin.

Referuar sa më sipër, përcaktime të tilla që homoseksualizmin e përfshijnë në grupin e perversioneve seksuale përbën një përcaktim të gabuar, jo shkencor dhe diskriminues për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor. Dhënia e këtyre koncepteve studentëve në auditorë krijon perceptime të gabuara për këtë kategori duke ndikuar pastaj në formimin e këtyre studentëve si mjekë dhe juristë të ardhshëm.

Në nenin 1 të ligjit nr. 10221/2010 parashikohet objekti i këtij ligji, duke sanksionuar se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”*. Orientimi seksual dhe identiteti gjinor, janë shkaqe të cilat gëzojnë mbrojtje nga ligji dhe bazuar në nenin 32/1/a të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkelje që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me orientimin seksual dhe identitetin gjinor. Bazuar në nenin 17/1/c të ligjit nr. 10221/2010 mbrojtja nga diskriminimi në fushën e arsimit, ndaloheq çdo dallim, kufizim ose përjashtim që bazohet në shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji dhe që, ndër të tjera, ka lidhje me: c) përmbajtjen e parimeve dhe kriterëve të veprimtarisë arsimore, duke përfshirë programet mësimore dhe metodat e mësimdhënies.

Shqipëria si vend anëtar i Këshillit të Evropës, duhet të marrë masa dhe për zbatimin e pikës VI të Rekomandimit të Këshillit të Ministrave të KiE, CM/REC(2010)5, ku trajtohen çështje mbi arsimin, në të cilin përcaktohet se: *“Duke marrë parasysh mbi të gjitha interesat e fëmijës, duhet të merren masat e duhura për këtë çështje në të gjitha nivelet për të nxitur tolerancën dhe respektin e ndërsjellët në shkolla, pavarësisht orientimit seksual apo identitetit gjinor. Kjo duhet të përfshijë sigurimin e informacionit objektiv në lidhje me orientimin seksual dhe identitetin gjinor, për shembull në kurrikulat shkollore dhe materialeve arsimore, si dhe sigurimin e nxënësve dhe studentëve me informacionin e nevojshëm, mbrojtjen dhe mbështetjen për të mundësuar që ata të jetojnë në përputhje me orientimin e tyre seksual dhe identitetit gjinor”*.¹

Komisioneri vlerëson se përmbajtja e tekstit në fjalë përbën shqetësim, krijon ndjenjën e fyerjes dhe cenon dinjitetin e këtij komuniteti duke bërë që dhe perceptimi nga personat e tjerë për këtë kategori të jetë diskriminues.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenin 32, pika 1, germat a), nenin 33, pika 10 dhe 11 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

¹ Përkthim i Komisionerit

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

VENDOSI:

1. Konstatimin e diskriminimit përmes përmbajtjes së tekstit “Mjekësia Ligjore” me autorë Prof.Dr. _____ dhe Prof.Dr. _____ për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor.
2. Detyrimin e autorëve si persona të cilët kanë konsumuar sjelljen diskriminuese si më sipër, që brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve nga marrja dijani për këtë vendim të bëjnë modifikimin ose në rastin kur nuk është i mundur të bëjnë heqjen nga tregu dhe nga bibliotekat e institucioneve të këtij libri.
3. Detyrohen autorët, Prof.Dr. _____ dhe Prof.Dr. _____ brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi duke depozituar dhe një kopje të librit me ndryshimet e bëra.
4. Në referim të nenit 33/11 të ligjit nr. 10221/2010, “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë sipas parashikimeve të bëra në pikën 13 të po këtij neni.
5. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

476 prot.
14.12.2012

Hartoi: A. Xhindi
Pranoi: V. Bushati
Datë: 17.12.2012

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al